

RAADSMEEDELING

Onderwerp
Meicirculaire 2014 Uitkering Gemeentefonds

Steenbergen; 6 juni 2014

Aan de Raad,
Inleiding

Onlangs is de meicirculaire 2014 betreffende het gemeentefonds ontvangen. Deze circulaire wordt aangemerkt als één van de belangrijkste van de afgelopen decennia. Dat komt door de instelling van het deelfonds sociaal domein. Het gemeentefonds is hiermee de vierde post op de rijksbegroting.

De meicirculaire 2014 staat met name in het teken van belangrijke bezuinigingen die de rijksoverheid neemt op het gebied van huishoudelijke zorg, ABWZ en Jeugdzorg en de gevolgen hiervan voor de gemeenten. In deze circulaire wordt dit zichtbaar door de korting op de Integratie-Uitkering WMO ingaande 2015. Daarnaast worden in deze circulaire de definitieve budgetten voor 2 van de 3 decentralisaties in het sociaal domein bekend gemaakt. Dit zijn budgetten die met een korting aan gemeenten beschikbaar worden gesteld en waarvan niet duidelijk is of deze toereikend zullen zijn.

Overwegingen

Ten behoeve van de vergelijking van de diverse componenten binnen het gemeentefonds te verkrijgen is in onderstaande tabel een onderscheid gemaakt in Algemene Uitkering, Integratie-uitkering WMO en Deelfonds sociaal domein.

	2014	2015	2016	2017	2018
Algemene Uitkering (AU)					
AU decembercirc.2013	18.335.108,-	17.173.713,-	17.118.602,-	16.936.813,-	16.936.813,-
Bij: Groot onderhoud gemeentefonds	-,-	35.400,-	70.900,-	106.300,-	106.300,-
AU perspectiefnota 2014	18.335.108,-	17.209.113,-	17.189.502,-	17.043.113,-	17.043.113,-
AU meicirculaire 2014	18.461.954,-	17.259.208,-	17.360.488,-	17.269.671,-	17.078.674,-
Bruto toename bestedingsruimte	126.846,-	50.095,-	170.986,-	226.558,-	35.561,-
Ter besteding opnemen	60.075,-	33.245,-	14.526,-	23.800,-	28.891,-
Realisatie besparing bestedingen		-/- 91.828,-	-/- 91.828,-	-/- 91.828,-	-/- 91.828,-
Netto toename bestedingsruimte AU (a)	66.771,-	108.678,-	248.288,-	294.586,-	98.498,-
WMO/Huishoudelijke zorg					
Uitkering vlgs dec.circ.2013	2.501.046,-	2.501.046,-	2.501.046,-	2.501.046,-	2.501.046,-
Uitkering vlgs. Meircirc. 2014	2.577.090,-	1.879.010,-	1.879.010,-	1.879.010,-	1.879.010,-

Bruto toename bestedingsruimte	76.044,-	-/- 622.036,-	-/- 622.036,-	-/- 622.036,-	-/- 622.036,-
Realisatie beleidsaanpassing		-/- 622.036,-	-/- 622.036,-	-/- 622.036,-	-/- 622.036,-
Netto toename bestedingsruimte IU WMO (b)	76.044,-	-,-	-,-	-,-	-,-
Deelfonds sociaal domein					
Decentralisatie AWBZ naar WMO		2.828.952,-	2.964.066,-	2.881.718,-	2.873.723,-
Decentralisatie jeugdzorg		5.007.560,-	4.936.356,-	4.769.351,-	4.799.128,-
Bruto toename bestedingsruimte		7.836.512,-	7.900.422,-	7.651.069,-	7.672.851,-
Ter besteding opnemen		7.836.512,-	7.900.422,-	7.651.069,-	7.672.851,-
Netto toename bestedingsruimte sociaal domein (c)		-,-	-,-	-,-	-,-
Netto toename bestedingsruimte totaal (a+b+c)	142.815,-	108.678,-	248.288,-	294.586,-	98.498,-

Algemene Uitkering

Als opvallendste mutaties in de algemene uitkering kunnen worden genoemd:

- Door onder andere meevallers in dividenden van staatsdeelnemingen, wijzigingen in de Participatiewet, verschuiving van investeringen naar vooral 2016 en 2017 neemt de omvang van de algemene uitkering toe. Daarnaast zijn aantallen bij de afzonderlijke maatstaven geactualiseerd. Gezamenlijk had dit een positieve invloed op de algemene uitkering van € 299.000,- in 2015, € 546.000,- in 2016, € 612.000,- in 2017 en € 410.000,- in 2018.
- Met ingang van 1 januari 2015 gaat de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en aanpassingen van schoolgebouwen voor primair en speciaal onderwijs over van gemeenten naar schoolbesturen. Hiervoor wordt een bedrag uit de algemene uitkering overgeheveld naar de begroting van het ministerie van OCW. Voor de gemeente Steenberghe is dit over de jaren 2015-2018 een bedrag van gemiddeld € 60.000,-.
- In het regeerakkoord is afgesproken dat € 256 miljoen wat gemeente niet uitgeven aan onderwijshuisvesting over te hevelen naar de begroting van het ministerie van OCW. Door een gewijzigde methodiek van verwerking van dit bedrag in de algemene uitkering leidt dit tot een extra korting van gemiddeld € 105.000,- over de jaren 2015-2018.

Verder zijn er nog enkele bedragen aan de algemene uitkering toegevoegd, waartegenover een besteding moet worden opgenomen. Voor 2015 betreft dit éénmalig een bedrag van ruim € 33.000,- ter compensatie van door de gemeenten te maken extra kosten als gevolg van de organisatie van de waterschapsverkiezingen. Deze verkiezingen vallen samen met die voor Provinciale Staten. Daarnaast wordt in het kader van de Participatiewet met ingang van 2016 de individuele studietoelage geïntroduceerd. Ook de hiervoor beschikbaar gestelde middelen (2016 € 14.500,-, 2017 € 23.800,- en 2018 € 28.900,-) dienen ter besteding in de begroting te worden opgenomen.

WMO/Huishoudelijke zorg

In het Regeerakkoord is opgenomen dat met ingang van 2015 een korting van € 465 miljoen (40%) op het budget voor huishoudelijke hulp wordt doorgevoerd. In de nieuwe WMO komt de compensatieplicht (verplichting voor de gemeenten om een bepaalde voorziening te verstrekken) niet meer terug maar wordt vervangen door de mogelijkheid van het verstrekken van een maatwerkvoorziening. Uitgangspunt wordt dat een hulpvragende in eerste instantie probeert het probleem zelf of met steun van zijn/haar omgeving op te lossen. Vervolgens wordt beoordeeld of een vrijwilliger of een algemene voorziening een oplossing kunnen bieden. Pas als blijkt dat ook dat niet mogelijk is, kan men in aanmerking komen voor een

kunnen bieden. Pas als blijkt dat ook dat niet mogelijk is, kan men in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de structurele korting van € 622.000,-- vanaf 2015 geheel zal kunnen worden "terugverdiend" middels een kostenreductie of maximalisatie van opbrengsten (hogere eigen bijdragen). Of dit ook daadwerkelijk met ingang van 2015 zal gaan lukken is nu nog onzeker. Voorgesteld wordt dit risico via de risicoreserve af te dekken.

Deelfonds sociaal domein

Het deelfonds sociaal domein bestaat uit 3 integratie-uitkeringen (IU): de IU decentralisatie AWBZ naar WMO, de IU decentralisatie Jeugdzorg en de IU decentralisatie Participatiewet. Voor de eerste twee zijn in de meicirculaire definitieve budgetten opgenomen. Het budget voor de decentralisatie Participatiewet wordt op zijn vroegst in juni verwacht. In de komende (meerjaren-)begroting zullen, ondanks de grote onzekerheid hierover, de decentralisaties budgettair neutraal worden opgenomen. Omdat het gerede risico bestaat dat dit de eerste jaren niet wordt gerealiseerd, zal een eventueel tekort op het deelfonds sociaal domein middels de risicoreserve worden afgedekt.

Middelen

De meicirculaire 2014 heeft financiële consequenties voor zowel het lopende jaar 2014 als de komende jaren. Voor 2014 resteert, na opname van extra budget voor Invoering decentralisatie jeugdzorg, ad € 51.054,-- en mantelzorg ad € 9.021,-- een vrije bestedingsruimte van € 142.815,--. Genoemde bedragen zullen in de najaarsnota 2014 worden meegenomen.

Voor wat het de financiële consequenties vanaf 2015 betreft zullen deze worden meegenomen in de (meer-)begroting 2015-2018. Een overzicht van de begrotingsaldi 2014-2018 luidt als volgt:

	2014	2015	2016	2017	2018
Begrotingsaldi perspectiefnota 2014-2018	4.500	3.200	129.700	126.700	28.800
Mutaties nav meicirculaire 2014	142.800	108.700	248.300	294.600	98.500
Begrotingsaldi 2014-2018 na meicirculaire 2014	147.300	111.900	378.000	421.300	127.300

Risico's

De opgave die uit de meicirculaire 2014 (het beleid van de landelijke overheid) zijn niet zonder risico. Met ingang van 2015 wordt 40% gekort op de middelen die via de Integratie-Uitkering WMO beschikbaar gesteld worden voor de huishoudelijke zorg. Een korting die gemeenten ook moeten zien te besparen op de uitvoering van de regeling.

Voor de decentralisaties in het sociaal domein worden budgetten beschikbaar gesteld. Er bestaat, met name in de eerste jaren, echter grote onzekerheid of deze budgetten toereikend zullen zijn.

Het dient aanbeveling beide risico's waarvan de hoogte op voorhand niet is in te schatten af te dekken middels de risicoreserve.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Steenberg,
de loco-secretaris,

de burgemeester,

R.A.J.M. Bogers

J.A.M. Vos